

ผลงานอันดับ 3

เรื่อง

แบบจำลองสำนักงานแรงงานอำเภอ
จากการถ่ายทอดบทเรียนการดำเนินงานของศูนย์บริการร่วมกระทรวงแรงงาน
และโครงการจ้างบัณฑิตที่เลี้ยงอาสาศูนย์แรงงาน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ผลงานของ

นายฉัตรชัย เลียมแก้ว

ขอประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล
(เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งานบุคคล 9 ชข.)

ตำแหน่งเลขที่ 54

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

กระทรวงแรงงาน

14287

คำนำ

ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐเป็นกลไกสำคัญการขับเคลื่อนภารกิจและนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ โดยเฉพาะส่วนราชการในส่วนภูมิภาคที่เป็นด้านแรกให้บริการความช่วยเหลือและแก้ปัญหาให้กับประชาชน แต่การที่ภาครัฐมีปัญหาโครงสร้างไม่คล่องตัว การบริหารยึดติดกับกรอบตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดเป็นหลัก ทำให้การบริหารไม่สอดคล้องกับกระแสความเปลี่ยนแปลงของสังคม และเป็นอุปสรรคต่อการให้บริการประชาชน ส่งผลให้ หลายฝ่ายให้ความสำคัญกับการปรับบทบาท ภารกิจและโครงสร้างส่วนราชการ การศึกษา เรื่อง แบบจำลองสำนักงานแรงงานอำเภอจากการถ่ายทอดบทเรียนการดำเนินภารกิจของศูนย์บริการร่วมกระทรวงแรงงานและโครงการจ้างบัณฑิตที่เลี้ยงอาสาสมัครแรงงาน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่มุ่งหวังให้การจัดการภารกิจของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานในส่วนภูมิภาคในพื้นที่ระดับอำเภอเป็นไปอย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง

นายจักรชัย เลี่ยมแก้ว

กรกฎาคม 2551

บทคัดย่อ

การศึกษา เรื่อง แบบจำลองสำนักงานแรงงานอำเภอจากการถ่ายทอดบทเรียนการดำเนินภารกิจของศูนย์บริการร่วมกระทรวงแรงงานและโครงการจ้างบัณฑิตพี่เลี้ยงอาสาสมัครแรงงาน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ฉบับนี้เป็นผลงานทางวิชาการ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษารวบรวมและทำความเข้าใจ แนวคิด ทฤษฎี และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารองค์กรสำหรับนำมาปรับใช้เพื่อรองรับการจัดตั้งองค์กรของหน่วยงานสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานในราชการส่วนภูมิภาคระดับอำเภอ 2) เพื่อศึกษาการดำเนินโครงการที่ให้บริการด้านแรงงานในพื้นที่ระดับอำเภอของสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน และ 3) เพื่อศึกษาหาแบบจำลองสำนักงานแรงงานอำเภอที่สามารถให้บริการประชากรวัยแรงงานในพื้นที่ระดับอำเภอได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้บทเรียนจากประสบการณ์การดำเนินโครงการให้บริการด้านแรงงานในส่วนภูมิภาค ผลการศึกษาพบว่า

แนวทางการทางการบริหารองค์กรที่พึงประสงค์ ควรมีองค์ประกอบ 1) รูปแบบต้องมีขนาดกะทัดรัด คล่องตัว ยืดหยุ่นและทันสมัย 2) ต้องกระจายอำนาจ และสร้างการมีส่วนร่วมทุกระดับ 3) บุคลากรต้องมีศักยภาพสูง สามารถทำงานได้หลายด้าน โดยเฉพาะผู้นำต้องมีความพร้อมในทุกด้าน

สำหรับแนวทางการจัดตั้งองค์กรสามารถใช้แนวทางการจัดส่วนราชการส่วนภูมิภาค กระทรวง ทบวง กรมตามแนวทางการจัดตั้งส่วนราชการส่วนภูมิภาคระดับอำเภอ และแนวทางการจัดตั้งศูนย์บริการร่วม ในส่วนของภารกิจที่สำคัญและจำเป็นต้องดำเนินการได้แก่ การให้บริการข้อมูลข่าวสารของกระทรวงแรงงาน และการจัดทำฐานข้อมูลด้านแรงงานในระดับอำเภอ ซึ่งเป็นการบูรณาการงานศูนย์บริการร่วมกระทรวงแรงงานและโครงการจ้างบัณฑิตพี่เลี้ยงอาสาสมัครแรงงาน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เข้ามาไว้ด้วยกันทั้งเพื่อสร้างพลังการขับเคลื่อนด้านแรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การสรุปบทเรียนจากการดำเนินภารกิจศูนย์บริการร่วมกระทรวงแรงงานและโครงการจ้างบัณฑิตพี่เลี้ยงอาสาสมัครแรงงาน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีประเด็นที่สำคัญคือ

- 1) เจ้าหน้าที่ไม่ได้รับการยอมรับและความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 2) เจ้าหน้าที่ไม่มีทักษะความรู้ด้านแรงงานที่เพียงพอและเป็นลูกจ้างชั่วคราว
- 3) จังหวัดมีปัญหาด้านแรงงานต้องการให้มีเจ้าหน้าที่ประจำอำเภอ

ข้อเสนอแนะแบบจำลองสำนักงานแรงงานอำเภอที่มีความเป็นไปได้ในการจัดตั้งอยู่บนพื้นฐานหลักการกระจายอำนาจไปสู่ส่วนภูมิภาค ความจำเป็นต้องใช้ฐานข้อมูลด้านแรงงานที่สมบูรณ์เป็นปัจจุบัน และความพร้อมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รูปแบบองค์กรต้องคล่องตัว และทันสมัย มีเจ้าหน้าที่คุณภาพสูง จำนวน 2 คน 1) เป็นเจ้าหน้าที่ประจำสำนักงาน 2) เจ้าหน้าที่ระดับอำนวยการ รูปแบบการจัดตั้งองค์กรใช้แนวทางผสมผสานระหว่างแนวทางการจัดส่วนราชการส่วนภูมิภาคกระทรวง ทบวง กรม และแนวทางการจัดตั้งศูนย์บริการร่วมโดยคัดเลือกจากอำเภอที่มีปัญหาด้านแรงงานภายใต้เงื่อนไขความพร้อมและสมัครใจของสำนักงานแรงงานจังหวัด และสุดท้ายผู้ศึกษายังได้นำเสนอปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จและความล้มเหลว (Critical Success Factors) ด้วย

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	(1)
บทคัดย่อ.....	(2)
สารบัญตาราง.....	(6)
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	4
ประโยชน์ที่จะได้รับ.....	5
ขอบเขตของการศึกษา.....	5
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา.....	6
2. ทบทวนวรรณกรรม.....	8
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารองค์กร.....	8
รูปแบบการจัดตั้งองค์กรการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ.....	16
กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารราชการภาครัฐ.....	25
การดำเนินภารกิจด้านแรงงานในส่วนภูมิภาคระดับอำเภอของหน่วยงานใน สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน.....	29
เครือข่ายการให้บริการด้านแรงงาน.....	41
3. ระเบียบวิธีการศึกษา.....	52
วิธีการศึกษา.....	52
กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา.....	52

การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
การนำเสนอผลการศึกษา.....	53
4. บทวิเคราะห์.....	54
5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	72
บทสรุป.....	72
ข้อเสนอแนะ.....	74
บรรณานุกรม.....	77

ภาคผนวก

- ขั้นตอนในการขอจัดตั้งองค์การมหาชน

- ตารางสรุปแบบสำรวจศูนย์บริการร่วมในระดับอำเภอเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำกรอบอัตราพนักงานราชการปีงบประมาณ พ.ศ. 2552-2555

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
4.1	เปรียบเทียบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารองค์กร : มาตรการในการปฏิรูประบบราชการ การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่และกลยุทธ์การจัดโครงสร้างองค์กรยุคใหม่.....	55
4.2	เปรียบเทียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารราชการภาครัฐ.....	56
4.3	เปรียบเทียบแนวทางการจัดส่วนราชการส่วนภูมิภาค : หน่วยงานของราชการบริหารส่วนกลางในภูมิภาคและส่วนราชการส่วนภูมิภาคของกระทรวง ทบวง กรม.....	57
4.4	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง : ศูนย์บริการร่วม หน่วยบริการรูปแบบพิเศษ และองค์การมหาชน.....	60
4.5	เปรียบเทียบวัตถุประสงค์ของ : ศูนย์บริการร่วมกระทรวงแรงงาน และโครงการจ้างบัณฑิตที่เลี้ยงอาสาสมัครแรงงาน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้.....	61
4.6	เปรียบเทียบข้อมูลผลการดำเนินงาน : ศูนย์บริการร่วมกระทรวงแรงงาน : โครงการจ้างบัณฑิตที่เลี้ยงอาสาสมัครแรงงาน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้.....	63
4.7	เปรียบเทียบปัญหาอุปสรรค : ของศูนย์บริการร่วมกระทรวงแรงงาน และโครงการจ้างบัณฑิตที่เลี้ยงอาสาสมัครแรงงาน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้.....	65
4.8	ข้อมูลเปรียบเทียบจังหวัดที่มีศูนย์บริการร่วมกระทรวงแรงงาน : อำเภอที่มีปัญหาด้านแรงงานต้องการให้มีเจ้าหน้าที่ประจำ : จำนวนประชากร 75 จังหวัด.....	66